Dinsdag 22 October 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4942

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur Dr. Joh Hartog.. Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Red.-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Engeland intervenieert niet ten behoeve van Aartsbisschop Stepinac.

Maar Bevin zal het gebeurde niet vergeten.

Rusland weigert Geallieerde bemiddeling in Bulgaarse verkiezingen.

Nog geen einde in de zeeliedenstaking.

GEEN BRITSE INTERVENTIE.

De Britse Minister van Staat Hector McNeil heeft in het Lagerhuis bekend gemaakt, dat Bevin het onjuist geacht heeft, dat de regering interveniëert bij de Joegoslavische regering ten behoeve van Aartsbisschop Stepinac „aangezien deze quaestie de binnenlandse politiek van Joegoslavië raakt".

Bevin heeft evenwel beloofd, dat hij „goed zal opletten ingeval deze quaestie later van nut mocht blijken om onze inzichten kenbaar te maken aan de Joegoslavische regering" (Londen, (AP) 21.10).

BEVIN AAN HET WOORD.

Ernest Bevin zal vandaag in het Lagerhuis spreken. Men beschouwt deze rede als de belangrijkste van Bevins loopbaan (Londen, (AP) 22.10).

RUSLAND VERWERPT VERZOEK VAN DE V.S.

Het Noordamerikaanse Departement van Buitenlandse Zaken heeft bekend gemaakt, dat Rusland het verzoek van een Noordamerikaans ontwerp voor een Geallieerde bemiddeling teneinde vrije verkiezingen in Bulgarije te verzekeren, verworpen heeft. Rusland nam het standpunt in, dat interventie door de Geallieerde Commissie van Toezicht in Bulgarije een „groffe inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van Bulgarije" zou zijn (Washington, (AP) 21.10).

ONRECHT IN POLEN.

Een woordvoerder van het Britse Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft bekend gemaakt, dat de Poolse regering grote aantallen leden van de Poolse Boerenpartij arresteert, en dat deze maatregel waarschijnlijk de kansen van deze partij bij de komende algemene verkiezingen verkleint.

Hieraan voegde de woordvoerder toe, dat Groot Britannië deze handeling van de Poolse regering zeer ernstig beschouwt. Volgens het Britse inzicht is dit een schending van hetgeen Polen toezegde te Potsdam.

De berichten omtrent de arrestaties van leden der Poolse Boerenpartij werden ontvangen door bemiddeling van den Britsen Ambassadeur in Warszawa.

Deze mededeling werd ontvangen, nadat Vice Premier Mikolajczyk, leider van de Boerenpartij, op een persconferentie had verklaard, dat dertien leden van het Partijbestuur en 797 gewone leden gevangen werden gezet.

De Vice Premier zeide ook, dat vele afdelingen van de Boerenpartij werden verboden nadat Byrnes in Stuttgart het een en ander zeide over Polens Westgrens. De algemene verkiezingen in Polen zullen in December plaats vinden. De nieuwe kieswet is pas afgekondigd. Op het ogenblik beraadt het Britse Ministerie van Buitenlandse Zaken de bepalingen ervan om te zien of zij voorzien in de nodige vrijheden (Londen, (AP) 21.10).

GRIEKS CABINET AFGETREDEN.

De leden van het Griekse cabinet hebben hun ontslag aangeboden aan Premier Tsaldaris, nadat de onderhandelingen te verbrekelijken om tot de vorming van een regering op bredere basis te komen. Er is een scheuring ontstaan in de gelederen van de koningsgezinde Volkspartij en de vooruitstrevende elementen eisten zeker wijzigingen in het kabinet (Athene, (AP) 21.10).

TEGEN TITO.

De Mexicaanse Sinarquista, een rechtse boerenorganisatie, heeft bekend gemaakt dat zij een nationale campagne voorbereidt „tegen den dictator Tito, ondergeschikte van Stalin" en er bij de Mexicaanse regering op zal aandringen om de betrekkingen met Joegoslavië te verbreken (Mexico-stad, (AP) 20.10).

GEEN LUST IN HET COMMUNISME.

Joseph MacNarney, de Noordamerikaanse generaal in Berlijn, zeide, dat de verkiezingsuitslagen aantonen, dat de bevolking niet geleid is van het communisme. Ook meende hij dat de vierministraad beter in Duitsland zou samentreden, omdat daar de feiten gemakkelijker beschikbaar waren.

Wat de economische eenheid betreft, zeide MacNarney, de Fransen eerst de aangelegenheden van Ruhr, Saar en het Rijnland willen regelen en de Russen eerst de herstelbetalingen. Pas daarna komt de unificatie van de zones ter sprake. Zou de vierministerraad dit kunnen afwerken, dan zou men in de Geallieerde Toezichtraad ook een andere houding nopens de economische eenheid aantreffen. De hele zaak der herstelbetalingen ligt op het dode spoor in afwachting van wat de ministers zullen doen (Berlijn, (AP) 21.10).

REIZEN IN DUITSLAND.

De Noordamerikaanse en Russische autoriteiten in Duitsland hebben een der grootste obstakels voor de handel tussen de zones uit de weg geruimd door de grenzen in Zuid-Duitsland open te stellen voor Duitse handelaren. Voortaan mogen Duitse handelaren vrijelijk reizen tussen Thuringen en Beieren (Frankfurt, (AP) 21.10).

PROTESTSTAKING.

De Vakbonden in Stuttgart hebben een kwartier gestaakt uit protest tegen de bomaanslagen op de ontnazie-ingshoven. Van een en ander werd van te voren kennis gegeven aan Generaal Joseph McNarney. De openbare noodzakelijkheden bleven onaangetast. Ongeveer 17.000 arbeiders deden aan de staking mede (Stuttgart, (AP) 22.10).

RAZZIA IN DUITSLAND.

De Noordamerikaanse bezettingsautoriteiten in Duitsland maakten bekend, dat tien Duitse wapendepots in beslag genomen werden tijdens het weekeinde in een uitgebreide razzia in Zuid-Duitsland (Stuttgart, (AP) 21.10).

AARTSHERTOG JOZEF VOOR HET GERECHT.

Volgens Tass zal een Hongaars Volksgericht Aartshertog Jozef, een neef van wijlen den Keizer van Oostenrijk Frans Jozef, wegens oorlogsmisdaden worden berecht. De aartshertog is echter nergens te vinden (Londen, (AP) 22.10).

DE VERKIEZINGSUITSLAGEN IN BERLIJN.

De uiteindelijke cijfers van de verkiezingsuitslagen in Berlijn zijn als volgt:

Sociaal Democraten	948.841 stemmen (48.2%)
Christen Democraten	432.016 stemmen (21.7%)
Soc. Eenheidspartij (Comm.)	383.269 stemmen (19.3%)
Liberale Democraten	181.875 stemmen (9.1%)

Ongeldig waren 1.7% van het aantal uitgebrachte stemmen (Berlijn, (AP) 21.10).

het nieuws van vandaag

Het was niet te verwachten, dat de Britse regering of welke andere regering ook zich zou inlaten met de quaestie-Stepinac. Officieel kan men niet tussen beide komen, omdat het een binnenlandse aangelegenheid van Joegoslavië betreft en de betrokkene een Joegoslaaf is. Wel kon men door commentaren en verklaringen te kennen geven, dat men het vooral betreurde en dit is dan ook geschied. De waarnemende Noordamerikaanse Secretaris van Buitenlandse Zaken (Will Clayton zeide onlangs op een persconferentie, dat naar zijn mening, de Aartsbisschop van Zagreb niet eerlijk berecht werd.

Thans heeft een woordvoerder van het Britse Ministerie van Buitenlandse Zaken namens Bevin gezegd, dat deze wel niet kan ingrijpen, doch het gebeurde zal onthouden. Het kan later nog van nut zijn.

Elders is men ook al doende om officiële regeringsreacties uit te lokken. De Mexicaanse beweging den Sinarquista's — een rechts georiënteerde boerenorganisatie — heeft een campagne ingeluid om de verbreking der betrekkingen tussen Mexico en Joegoslavië te bewerkstelligen. En zo is men ook in andere landen verbolgen over het optreden van Tito. Zeker heeft de Joegoslavische tyran er nog niet het laatste woord over gehoord.

Maar hij weet dat Rusland achter hem staat en dat is natuurlijk zijn grote steun omdat een Joegoslavische regering die geheel alleen stond reeds lang rekening gehouden zou hebben met de publieke mening.

Zo is het ook in de andere landen van Oost-Europa, die binnen de Russische invloedssfeer liggen. In Polen worden de algemene verkiezingen op allerlei onzalige wijzen voorbereid. Men heeft een kieswet gemaakt, die in Londen nog „bestudeerd" wordt. En nu komen er berichten over de arrestatie van bestuursleden en leden der Poolse Boerenpartij, welke — zoals men weet — anti-communistisch is.

In Bulgarije gebeurt zowat hetzelfde en de Verenigde Staten stelden daarom aan de bezettende mogendheid de Sovjet Unie voor om de Geallieerde Toezichtraad te doen bemiddelen bij de verkiezingen. Het antwoord hierop van Sovjet-zijde was een kort en bondig: Neen.

KONINGSBERGEN WORDT BEVOLKT.

Uit Moskou wordt gemeld, dat Kaliningrad — het vroegere Koningsbergen in Oost-Pruisen — dat indertijd van zijn bevolking werd ontdaan, door meer dan 1700 gezinnen is bevolkt door de Russen. Elk gezin kwam met gereedschap, dieren, enz. Op 11 November moet de overplanting klaar zijn (Moskou, (AP) 22.10).

PUBLICATIE TOEGESTAAN.

De Geallieerde Toezichtraad heeft besloten dat enkele foto's van de terechtstellingen te Neurenberg mogen worden gepubliceerd. De foto's zullen evenwel worden geselecteerd (Berlijn, (AP) 21.10).

NEHRU LICHT GEWOND.

Pandit Jawaharlal Nehru werd licht gewond toen een vijandige menigte zijn auto stenigden vlak buiten het fort Malacand toen hij een tocht maakte langs de Noordwestelijke grens van Hindostan. Ook anderen in de auto werden licht gewond. De inzittenden werden ontzet door een gepantserde wagen (Malacand, (AP) 21.10).

NEHRU STIPPELT ZIJN POLITIEK UIT.

De president van de voorlopige Brits-Indische regering Pandit Nehru, heeft verklaard, dat Brits-Indië een onafhankelijke buitenlandse politiek zal gaan volgen. Daarbij zal het zich afzijdig houden van de machtspolitiek van tegen elkander stelling nemende partijen.

Nehru vervolgde, dat Brits-Indie met grote belangstelling de ontwikkelingen zal gadeslaan in Palestina, Iran, Nederlands-Indië, China, Siam en Indo-China en alle sympathie zal tonen voor de verlangens van de volken dezer landen met betrekking tot het verkrijgen van binnenlandse vrede en vrijheid, waar deze ontbreken.

Het zal opkomen voor de onafhankelijkheid van alle koloniale en afhankelijke volken en hun recht van zelfbeschikking.

JOEGOSLAVEN GRIJPEN GRIEKEN.

Achttien Griekse vissers, die op het Doiran-meer (op de Grieks-Joegoslavische grens) voeren, werden door Joegoslavische soldaten gegrepen (Athene, (AP) 22.10).

GASTEN STROMEN BINNEN.

In New Yorks overvolle hotels stromen de gasten voor de Algemene Vergadering der Verenigde Naties thans binnen. Tegenvoeters als Smuts van Zuid-Afrika en mevrouw Vijayalakshmi Pandit van Brits-Indië komen soms tegelijk aan. Mevrouw Pandit is overigens de enige dame, die aan het hoofd van een afvaardiging staat; zij is een zuster van Nehroe (New York, (AP) 22.10).

DE ZEELIEDENSTAKING.

Vier uren aaneen werd door vertegenwoordigers van de American Federation of Labour en de Loodsbond enerzijds met de rederijen van de Oostkust en de Golfkust onderhandeld. Er werd geen basis gevonden om de zeeliedenstaking te doen eindigen (New York, (AP) 22.10).

Bemiddelaar Frederick Livingstone deelde mede, dat de leiders van het Congress of Industrial Organisation en de reders een overeenkomst hadden getekend om de twee dagen oude staking op te heffen (New York, (AP) 22.10).

ALUMINIUMTEKORT.

Men verwacht dat het aliminiumtekort binnen 6 maanden geëindigd zal zijn wanneer 6 Regerings fabrieken met een jaarlijkse capaciteit van 476.000.000 kilo aan particuliere ondernemingen worden overgedaan en hun volle productie hervatten. Men wijst het tekort aan het feit dat de Regering het vorig jaar deze fabrieken sloot. De productie-capaciteit bedraagt 966.000.000 ton wanneer zij op volle kracht is, doch bereikt nu sechts 500.000.000 ton. Alcoa brengt 52,5% voort, Reynolds 30,1% en Kaiser 7.4% (New York, Aneta, 21.10).

V.S. HEBBEN MEER BAUXIET NODIG.

De Noordamerikaanse onderstaatssecretaris voor Economische Zaken Will Clayton verklaarde Zaterdag dat de Noordamerikaanse bezoekers aan Europa per jaar 1,5 milliard dollar zullen uitgeven — een som die voldoende is om in 25 tot 30 jaar de rente af te schrijven van practisch alle leningen van de Verenigde Staten aan het buitenland Hij zeide ook dat de Verenigde Staten veel meer metalen nodig hebben dan vóór de oorlog en dat b.v. bauxiet en andere grondstoffen op groot schaal ingevoerd dienen te worden (Washington, Aneta, 21.10).

ARTSEN STICHTEN EEN WERELD-ORGANISATIE.

Op de Internationale Medische Conferentie te Londen werd onlangs besloten tot oprichting van een „World Medical Association", die met waarborging van de nodige vrijheid der landelijke organisaties een zo groot mogelijke samenwerking tussen de medici over de gehele wereld beoogt, met het doel, allen volken een zo groot mogelijke gezondheid te verschaffen. Deze WMA die de plaats zal innemen van de vooroorlogse „Association professionelle internationale des médecins" zal samenwerken met de „World Health Organization" en de Unesco.

ZWITSERLAND TIJDENS DE OORLOG.

Correspondenties in Franse bladen uit Génève, die gewagen van beschuldigingen alsof Zwitserland zich niet strict neutraal gedragen zou hebben tijdens de afgelopen oorlog, verzetten zich tegen deze zienswijze. Onlangs is door de „Pravda" (naar blijkt uit „Soviet News" van 19 Juni) een felle aanval gedaan op de Zwitserse regering, die uit Duitsland gevluchte Russen slecht zou hebben behandeld.

Het blad beroept zich daarbij op een artikel uit „Freie Jugend in der Schweiz", doch Zwitserse instanties wijzen erop, dat deze Russen dezelfde behandeling hebben genoten als alle geïnterneerden en dat Zwitserland aan alle verplichtingen voortvloeiende uit zijn neutraliteit, heeft voldaan.

Driemaal — aldus een artikel uit Génève in „France-soir" (29 Juni) — is Zwitserland bedreigd door een Duitse invasie, en telkenmale heeft het land alle mogelijke militaire maatregelen genomen, om daaraan het hoofd te bieden. In Mei 1940 hadden de Duitsers plannen gemaakt om door Zwitserland te trekken, indien de doorbraak aan de Maas zou mislukken. In Mei 1943, na de geallieerde landing in Italië, toen de Brenner hevig door luchtbombardementen werd beschadigd, beraamden de Duitsers plannen om de Sint-Gothardtunnel te bezetten, en eerst toen de Zwitserse regering te kennen gaf, dat de tunnel met alle wegen en spoorwegen binnen twee uur zou worden opgeblazen, indien Zwitserland zou worden aangevallen, zagen de Duitsers van hun plan af.

Daarna werd in de zomer van 1944 de Zwitserse generale staf gealarmeerd toen een Duitse poging om door Zwitserland heen de bedreigde Duitse legers uit Frankrijk naar het Rijk terug te voeren.

Ten slotte werd voortdurend een campagne onderhouden door fanatieke Duitse nationaal-socialisten voor een strafexpeditie tegen het land, dat weigerde concessies te doen aan de nationaal-socialistische totalitaire en rassen-theorieën.

STOELEN NAAR GROOT-BRITANNIË.

Canada zal onmiddellijk 400.000 geprefabriceerde stoelen aan Groot-Britannië leveren, terwijl de mogelijkheid van levering van nog 2 millioen stuks niet uitgesloten is. De stoelen, welke van het keuken- en huiskamertype zijn, zullen in een Britse fabriek gemonteerd en voltooid worden.

Sociale Wetgeving in Curacao.

In tien jaren grote vorderingen

De sociale wetgeving van het Gebiedsdeel Curaçao is dit jaar tien jaar oud. Bij de erkenning, dat er nog veel gedaan moet worden, dient tevens erkend, dat er in het eerste decennium zoveel gedaan is, dat het Gebiedsdeel Curaçao op sociaal gebied met vele vooruitstrevende landen kan worden vergeleken en is men — dit venia verbo — genoopt het woord koloniaal te gebruiken, dan kan toch gezegd worden, dat onder de koloniale gebieden Curaçao in de voorste rijen staat. In Caraïbië wordt dit algemeen erkend en wie de Britse, Franse en Noordamerikaanse eilanden in dit zelfde gebied leert kennen, ervaart er de waarheid van.

Bij de honende taal, die over ons Nederlandse sociale beleid wel gehoord wordt, is het juist om in aansluiting op de troonrede, waarmede de huidige gouverneur van Curaçao op 2 April 1946 de Staten van dit gebiedsdeel opende, na te gaan wat er gepresteerd werd.

Al sedert 1936, dus tien jaren, heeft Curaçao een Ongevallen- en Ziekteverzekering, welke aan arbeiders, werkzaam in de uitkeringsplichtige bedrijven, een uitkering van 50% van hun dagloon en vrije geneeskundige behandeling, verpleging enz. waarborgt, zolang de ongeschiktheid tot werken voortduurt.

Bij blijvende gehele of gedeeltelijke ongeschiktheid krijgt hij een blijvende uitkering van 50% van zijn dagloon of een zodanig gedeelte van 50% als de invaliditeitsgraad in. Het maximumloon, waarover de uitkering wordt berekend, is 5 gulden, Curaçaose courant, per dag.

Bij overlijden ten gevolge van een ongeval krijgen de nabestaanden een blijvende uitkering, die voor de echtgenote 25% van het dagloon des overledenen bedraagt.

Dezelfde Ziekteregeling 1936 geeft allen arbeiders, die minder dan 250 gulden per maand verdienen, recht op een uitkering en op vrije geneeskundige behandeling, verpleging enz. Is de arbeider gehuwd of kostwinner van zijn ouders, dan bedraagt de uitkering 70% van zijn dagloon bij huisverpleging en 50% bij ziekenhuisverpleging. Ongehuwden-niet-kostwinners krijgen onderscheidenlijk 30% of 50%. De werkgever is verplicht zich te verzekeren tegen het risico voortvloeiende uit deze regeling.

In het afgelopen zittingsjaar der Staten onderging deze regeling nog een verbetering en uitbreiding. Nederlanders en Nederlandse onderdanen, werkzaam in buitenlandse ondernemingen, in Curaçao gevestigd, werden nadrukkelijk onder de werkingssfeer dezer regeling gebracht. Ook werd de vervaltermijn van het vorderingsrecht in gevallen van blijvende invaliditeit of dood van den arbeider verlengd van één op drie jaren.

Bij landsverordening van 17 Juni 1945 werd voorts in tegenstelling tot de tot dien toe geldende betaling ingevolge waarvan alleen zij uitkeringsplichtig waren die een onderneming oefenden, voortaan ieder natuurlijk of rechtspersoon als werkgeefster aangemerkt. Ook werden de landbouw-, tuinbouw-, en veeteelt bedrijven binnen de regeling gebracht. Het verschil tussen de uitkering van gehuwden en ongehuwden werd opgeheven. Een ongeval buiten dienstverband overkomen, wordt voortaan eveneens als ziekte aangemerkt. De periode van uitkering per ziektegeval werd verlengd van 40 dagen tot 10 weken per kalenderkwartaal. Binnenkort zal deze landsverordening in werking treden, zodat het onderscheid in uitkering tussen gehuwden en ongehuwden dan zal zijn verdwenen.

De sociale wetgeving in Curaçao werd feitelijk reeds voorbereid door Gouverneur Bartholomeus W. T. van Slobbe, nadat de R.K. Missie al sedert de tijd van Pater Frie met zijn ambachtsschool, Pater van de Pavert met zijn coöperatief streven, hiertoe de stoot had gegeven.

J. J. Wouters (1936-1942) werd de eigenlijke grondslag gelegd, — toen het Departement Accountantsdienst van Sociale en Economische Zaken werd opgericht. Dit departement had een nogal wispelturige geschiedenis, maar het wezen ervan werd behouden in het huidige Bureau van Sociale Zaken, hetwelk eerlang een eigen departement belooft te worden. Aan het hoofd van de afdeling Sociale Zaken kwam in Maart 1938 Drs. Jan Hubert van Boven, die geboortig uit Roermond waar hij in 1909 ter wereld kwam, de leiding van de sociale wetgeving kreeg en haar practisch van de grond af opbouwde. De heer Van Boven had hiertoe in Tilburg Handelswetenschappen gestudeerd.

Tot October 1944 heeft de Heer Van Boven in verschillende functies de leiding van dit bureau gehad. In die maand verliet hij tijdelijk Curaçao omdat hij gedetacheerd werd bij de Missie-Steenberghe te New York/Washington, maar eind 1946 zal Van Boven zelf de leiding hernemen. Ad interim hebben hun krachten gegeven Dr. M. F. da Costa Gomez, Mr. Leon A. L. Weeber en Mr. Isaac Debrot, die momenteel als tijdelijk hoofd van de Sociale afdeling fungeert en in wien Curaçao een warm voorstander en behartiger van sociale belangen vindt.

Hygiënische diensten.

Op hygiënisch gebied kent Curaçao thans de unieke regeling dat ieder die minder dan 900 gulden per jaar verdient, recht heeft op vrije geneeskundige behandeling. Wat dit betreft staat Curaçao bovenaan op vrijwel de gehele wereld en kan men beter arm zijn dan rijk in Curaçao. Het grote manco op dit moment treft de grote middenklasse, betreffende te zwaarder is, omdat een normale ziekteverzekering in Curaçao niet bestaat.

Bestaat er voor een betalenden patiënt in vele gevallen geen hospitaalruimte, voor de armen altijd.

Moet men als arts zich bij velen ontzien van een dure operatie, bij de armen kan alles omdat het gouvernement betaalt. Zo werden in 1944 op het eiland Curaçao alleen voor gouvernementsrekening 1.561 patiënten behandeld met 61.768 verpleegdagen. 362 operaties werden verricht.

Voor vrije geneeskundige behandeling werd 233.700 G. uitgegeven, voor de verzorging van ouden van dagen 23.740 G., voor krankzinnigenverpleging 130.000 G., en voor melaatsenverpleging 33.000 G.

Stuwadoorsverordening.

Kort geleden is de Stuwadoorsverordening, die urgent geworden was door enkele arbeidsconflicten in de haven van Willemstad, erdoor gekomen. Deze verordening bevat bepalingen in het belang van personen, die werkzaam zijn bij het lossen en laden van zeeschepen en zal op korte termijn gevolg worden door de instelling van een Havencentrale. Vanzelfsprekend is een goed georganiseerd havenbedrijf een eerste vereiste om de goede gang van zaken in de haven, een der grote aders van Curaçao's economisch leven, te verzekeren. Zoals Gouverneur Kasteel in zijn troonrede deed uitkomen is een krachtige, alle stuwadoorsondernemingen en alle havenarbeiders omvattende havencentrale daartoe onontbeerlijk.

Arbeidsbemiddeling en lonen.

Nog niet in kruiken en kannen, maar toch in elk geval in voorbereiding zijn thans nog enkele landsverordeningen die betrekking hebben op de openbare arbeidsbemiddeling en de vaststelling van loongrenzen. Arbeidsbeurzen zullen op de eilanden Aruba en Curaçao worden opgericht. Daar de vraag naar arbeidskrachten het aanbod nog steeds overtreft, bestaat vermoedelijk voorshands aan eigenlijke arbeidsbemiddeling nog geen behoefte, maar op het gebied van beroepskeuze en vakopleiding zullen zij kunnen helpen.

Krachtens de landsverordening op de vaststelling van loongrenzen, die reeds als ontwerp bij de Staten werd ingediend, zal de gouverneur de bevoegdheid hebben voor het gehele gebiedsdeel of een gedeelte daarvan bij besluit voorschriften vast te stellen betreffende minimum- en/of maximumlonen.

Ook is, zoals uit 's Gouverneurs troonrede blijkt, binnenkort een Arbeidsgeschillen-landsverordening te verwachten. Dit zal beogen op vreedzame wijze arbeidsconflicten bij te leggen. De nodige instanties, die zullen kunnen bijdragen tot behoud of herstel van de vrede in het bedrijfsleven zullen daartoe worden opgericht.

Het werk van de sociale wetgeving, tien jaar geleden begonnen, is in volle gang.

Beroepsonderwijs.

Onjuist zou het zijn bij deze uiteenzetting niet in het kort aan te stippen wat er op het terrein dat nauw grenst aan dat der sociale wetgeving, wordt gedaan. Men heeft de Ambachtsschool Sint Jozef van de R.K. Missie, het Jongenswerkkamp Brakkeput, de eigen beroepsscholen van de Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij N.V. en van de Lago Oil and Transport Company. Daar is de Bisschoppelijke Nijverheidsschool voor meisjes, uitgaande van de R.K. Missie, en de soortgelijke Nijverheidsschool voor meisjes, die van de Protestantse Vereniging voor Liefdadigheid uitgaat.

Particulier initiatief en sociaal werk.

Naast hetgeen door de overheid op sociaal gebied gedaan wordt, werken ook particulieren. Al een kwart eeuw functioneert de Curaçaose R.K. Volksbond met aangesloten vakverenigingen San Telmo (havenarbeiders), San Cristobal (chauffeurs) en enkele andere vakverenigingen. De Volksbond publiceert een eigen weekblad La Union.

Vervolgens heeft men de Stichting Volkshuisvesting, die voor volkswoningbouw op de bres heeft gestaan. Sedert enige tijd wordt dit werk practisch geheel door het Gouvernement zelf gedaan: zowel op Curaçao als Aruba verrijzen honderden kleine volkswoningen.

Voor de zeelieden werken het Apostolaat ter Zee en het Leger des Heils, elk met een eigen zeemanshuis, terwijl de Curaçaose Scheepvaart Maatschappij (de tankscheepvloot) een eigen zeemanshuis te Emmastad heeft. Ook Aruba heeft zijn Zeemanshuis.

Centro Social Católico onderhoudt een verenigingslokaal voor katholieke mannen en organiseert wel lezingen en tentoonstellingen.

Het Wit-Gele Kruis onder de onvermoeibare leiding van Kapitein Emile C. J. M. van de Laarschot doet sociaal werk op Curaçao, St. Eustatius, St. Maarten en Bonaire. Het onderhoudt consultatiebureaux voor zuigelingenzorg op vijf plaatsen, organiseert cursussen in moederschapszorg enz. Hiermede in losser verband staat de Stichting van Ouden van Dagen, de Prinses Margrietstichting (voor wijkverpleging).

De Sint Vincentiusstichting oefent voogdij over verwaarloosde kinderen. De Mgr. Kieckensstichting verzamelt fondsen om arme begaafde kinderen te laten studeren. Gouvernementsziekenhuizen heeft men op Saba en Sint Eustatius, maar particuliere hospitalen vindt men op Curaçao, Aruba, Bonaire en St. Maarten (katholiek), terwijl de Vereniging het Groene Kruis nog een neutraal ziekenhuis op Curaçao heeft.

Veiligheidsmaatregelen.

Een landsverordening tot beveiliging in fabrieken en werkplaatsen kwam in Augustus 1942 tot stand, maar door de oorlogsomstandigheden kon deze niet in werking treden. Aanstelling van een inspecteur, die een bekwaam ingenieur moet zijn, was onmogelijk. De grotere maatschappijen hebben zelf veiligheidsdiensten en -maatregelen getroffen.

Al met al kan Curaçao na dit eerste tiental jaren terugzien op een rijk tijdperk, waarin zowel door het gouvernement als van particuliere zijde veel gedaan werd om ook op dit gebied de naam van Nederland als koloniserende mogendheid hoog te houden. Het kleine Curaçao, welks eilanden tezamen niet groter zijn dan Zeeuws-Vlaanderen, houdt op dit gebied eigen naam en die van Europees Nederland hoog.

Nog enkele straatnamen

door

M. D. LATOUR O.P.

5. J. van Erpecum straat.

De 20e November 1682 vertrok uit Nederland Joan van Erpecum, nieuw benoemd Directeur van Curaçao, alwaar hij juist twee maanden later het bestuur overnam van Apero van der Hoeven, commissaris van de slavenhandel, die na Van Liebergens ontslag provisioneel met de directie was belast geworden. Van Erpecum deed weinig in het belang van de kolonie, maar des te meer in zijn eigen land. Hij had die eigenschap trouwens met verschillende gouverneurs uit die tijd gemeen. Tot hun verontschuldiging kan echter strekken, dat zij de dienaren waren van een particuliere maatschappij, die zelf ook vóór alles eigen voordeel beoogde, terwijl hun tractement bovendien niet van dien aard was, dat zij hun eigen belang geheel uit het oog konden verliezen. De Directeur kreeg destijds een gage van ƒ 100 per maand, had vrije woning en ƒ 1000 tafelgeld per jaar plus enige emolumenten als 1½ peso voor iederen gezonden slaaf en ¼ peso voor iederen gebrekkigen slaaf, die op het eiland door het asiento werden verkocht, benevens 5% van de waarde van alle waren, koopmanschappen, vruchten en gewassen, die de eilanden voortbrachten. Van Erpecum had zelf aan deze regeling medegewerkt; maar nu hij zelf Directeur was, vond hij deze inkomsten blijkbaar niet voldoende.

Hij liet zijn vrouw een winkel openen in levensmiddelen, drank, huishoudelijke artikelen enz. Als Gouverneursvrouw kreeg zij natuurlijk de clandizie van practisch iedereen, want het kon altijd zijn nut hebben bij den directeur in een goed blaadje te staan. Bovendien nam hij een derde uit de opbrengst van betaalde boeten voor zichzelf en men verdacht er hem van, dat hij opzettelijk niet tijdig kennis gaf van het te verwachte gebrek aan kruit, om in tijden uit zijn eigen goedkoop ingeslagen voorraad aan de Compagnie te kunnen verkopen. De man had ontegenzeggelijk handelstalenten, die echter door de Bewindhebbers ter Kamer van Amsterdam niet erg bewonderd werden. De Heren X namen het hem echter blijkbaar niet zo heel kwalijk, want zij verlengden in 1685 zijn aanstelling, alhoewel gepaard met een beleefd standje.

Voor echter nog de tijd van zijn eerste commissie was verstreken, overleed Van Erpecum op 14 November 1685. Hij werd opgevolgd door Willem Kerckrinck.

6. W. van Kerckrinck straat.

Weer werd een bewindhebber van de Kamer van Amsterdam tot Directeur aangesteld, nl. Willem Kerckrinck, die de 15e Juli 1686 uit Texel vertrok en de 25e October d.a.v. zijn behouden aankomst op Curaçao en de overneming van de boeken van de provisionele directeuren Apero v.d. Hoeven en Willebrord van Engelen, commandant der troepen en van het garnizoen, aan bewindhebberen berichtte. Onder zijn bestuur kreeg de stad of forteresse een ander aanzien.

In het begin van 1690 stortte de oude stadsmuur in en van dit ongeval werd gebruik gemaakt om betere verdedigingswerken aan te leggen en de stad enigszins uit te breiden. Bij deze uitbreiding moest echter op uitdrukkelijk bevel het stokvishout op Pietermaai niet te kappen, daar dit uitstekende diensten diensten kon bewijzen bij vijandelijke vallen.

Welke diensten, zal waarschijnlijk alleen een krijgskundige mij kunnen verklaren. Stokvishout is de bespottelijke naam voor de bloedhoutboom of verfhoutboom (haematoxylom brasiletto; de Curaçaose naam is palu brazil), een lelijke magere boom met diepgegroefde stam. Van het hout maakte men zeer goede en mooie rode verf, nodig voor de wolververij. Teneinde de verfbereiding te vergemakkelijken, liet men het hout te Amsterdam door de mannelijke gevangenen zagen of „raspen". De gevangenis der mannen verkreeg daardoor de bijnaam van rasphuis, terwijl de gevangenis der vrouwen spinhuis werd genoemd, omdat alle vrouwelijke gevangenen gedwongen werden te spinnen.

De burgerij droeg bij tot opbouw van de muren en de Compagnie zond aanzienlijke versterkingen van geschut en ammunitie, maar het schip, waarin deze zich bevonden, viel in handen van Franse kapers.

De laatste jaren van zijn bestuur waren niet de gelukkigste. Hij werd ziekelijk, kon zijn correspondentie niet meer „ordentelijk" genoeg verzorgen, zond de gelden niet meer geregeld over en was in Januari 1692 zo ziek, dat hij niet eens meer in staat was een handtekening te zetten. Op 4 Juli van het zelfde jaar overleed hij.

7. Jean Rodier straat.

Gelukkig heeft het Gouvernement zijn naam wat ingekort. Verbeeldt u, dat we een Jean Isai Claris Rodier de la Brugièrestraat gekregen hadden! Want dat is de volledige naam van dezen gouverneur. Rodier werd geboren te Anduze, langue-doc (Frankrijk). Zijn broer was secretaris van den koning van Frankrijk en een andere broer diende in de Nederlanden als luitenant. Reeds vóór 1745 had Rodier zich op Curaçao gevestigd als koopman en in 1756 werd hij tot commandant van het garnizoen benoemd. In 1755 was hij in het huwelijk getreden met Anna Elisabeth Ellis, weduwe van den secretaris Aldert Pottey.

Onder Gouverneur Rodier bereikte Curaçao zijn toppunt van welvaart. De politieke toestanden waren daarvan de oorzaak. Vooral waren het de sinds 1767 smeulende onenigheden tussen Engeland en Noord-Amerika, met de daarop volgende vrijheidsoorlog, die vele West-Indische eilanden, maar vooral St. Eustatius en Curaçao ten goede kwamen.

Op St Eustatius kwamen de Amerikanen zich voorzien van Europese artikelen en Curaçao werd de stapelplaats van West-Indische producten. De handel bereikte een ongelofelijk hoge bloei. Het geld stroomde ook rijkelijk in de kaapvaartkas, waardoor men gemakkelijk zelf schepen kon uitrusten om zich te weer te stellen tegen vreemde kaapvaarders. Uit die tijd dagtekenen ook de meeste grote landhuizen op Curaçao.

Aan Rodier komt ook de eer toe veel gedaan te hebben voor het onderwijs. Vóór zijn tijd was er practisch maar één schoolmeester voor het hele eiland, benoemd door de Compagnie en die man was tevens voorzanger en aanspreker. Nu kreeg Otrabanda twee scholen, de Punda een en Pietermaai een; verder kwamen er ook enkele bewaarschooltjes. Hij zorgde ook voor de bouw van een leproserie. In 1770 werden bij plakkaat de ingezetenen aangezocht voor de bouw van een zodanig hospitaal in te schrijven. Vóór die tijd liepen de melaatsen hier vrij rond op het eiland.

De verdedigingsmiddelen van het eiland werden aanzienlijk verbeterd en uitgebreid. Voor het eerst begon men werk te maken van het ordenen en catalogiseren van archiefmateriaal.

Tegen het einde van Rodiers bestuur trof Curaçao de vreselijkste ramp, die het eiland ooit getroffen heeft. 's Lands fregat Alphen, bevelvoerder George Willem Hendrik baron van der Feltz, vloog in de morgen van 15 September 1778 omstreeks kwart voor achten in de lucht. Het schip lag bij de werf van Michiel van der Meulen, waar nu de loods staat van C. T. Company. De geweldige ontploffing verwekte een enorme deining en stuwde het water ver over de straten langs de haven. Over de oorzaak van de ontploffing verkeert men in het onzekere. Ruim tweehonderd mensen kwamen bij die ramp om het leven.

Toen in Juni 1781 de bouw van de nieuwe forten voltooid was, meende Rodier zijn taak te hebben volbracht en vroeg zijn ontslag aan, hetgeen hem verleend werd onder betuiging van grote tevredenheid over de aan den lande bewezen diensten. Nog vóór de ontslagbrief Curaçao bereikte was Jean Isai Claris Rodier de la Brugière overleden.

SPORT

OLYMPIADE BARRANQUILLA.

Biljarten.

Men schrijft ons:

Teneinde te bepalen wie voor uitzending naar de Barranquilla Olimpiade in aanmerking komt om Curaçao op Biljartgebied te vertegenwoordigen, zullen in de Societeit Asiento de volgende selectiewedstrijden worden gespeeld, waaraan zullen deelnemen de beste biljarters van de Verenigingen J.P.F., Social Central Católico, Gezelligheid en Asiento. Aruba heeft te kennen gegeven niet aan deze wedstrijden te zullen deelnemen.

Dinsdag, 22 October 1946.

8.— p.m. Hollander — de Chene; 9.30 p.m. Hollander — Zee.

Vrijdag, 25 October 1946.

8.— p.m. Zee — de Chene; 9.30 p.m. Aksel — Zee.

Zondag, 27 October 1946.

10.— a.m. Hollander — Aksel; 11.30 a.m. Aksel — de Chene.

J.P.F. is vertegenwoordigd door den heer Aksel; Social Central Catolico door den heer Hollander, De Gezelligheid door den heer De Chene, en Asiento door den heer Zee.

Gespeeld zullen worden 250 caramboles, terwijl het hoogste gemiddelde behaald over alle wedstrijden beslissend is voor uitzending naar Barranquilla.

ENGELAND TEGEN DE REST.

Naar de „Daily Graphic" mededeelt, zal in Augustus 1947 een voetbalwedstrijd gehouden worden tussen Groot-Britannië en de rest van de wereld, om de intrede van Engeland in de F.I.F.A. te vieren. Het Britse elftal zal bestaan uit Engeland, Schotland en Wales, terwijl men verwacht, dat in de ploeg van de rest ook Russische spelers zullen worden opgenomen.

ingezonden

buiten verantwoordelijkheid der Redactie

Nu het aantal beoefenaars van de vliegsport steeds talrijker schijnt te worden, zou ik willen vragen of het niet tijd wordt om meer concrete en straffere maatregeen te nemen, waaraan zich de leerlingen van dez edele sport zich te houden hebben.

Het komt nl. meer malen voor, dat boven bevolkte gedeelte van Santa Maria zoals de knoeken Maduro, Mahuma en Moonchi geoefend wordt in duikvluchten en in laag vliegen. Eveneens schijnen de kerk en school van Santa Maria als oefenobject een biezondere aantrekkingskracht te bezitten. In verband hiermee zou ik de volgende vragen willen stellen:

1o. Bestaan er bepalingen, waaraan zich de vliegersleerlingen hebben te houden en zo ja door welke instantie worden deze maatregelen gecontroleerd?

2o. Is het geoorloofd om boven terreinen, zoals bovengenoemde, waar 1500 à 2000 mensen wonen, zich te oefenen in duikvlucht of in laag vliegen?

3o. Is het voor vliegers geoorloofd om scholen, kerken en publieke gebouwen, waar veel mensen te samen komen, als oefenobject te gebruiken?

4o. Indien de vragen, sub 2o. en 3o. ontkennend moeten beantwoord worden, dan zou het aanbeveling verdienen dit scherp den vlieg-leerlingen in te prenten, aangezien ondergetekende geblekken is, dat sommigen de mening verkeren, dat alleen Willemstad, Emmastad en Suffisant onder de betrouwde kom moeten gerekend worden, waar men op ten minste 400 meter hoogte dient te vliegen en al het andere er buiten zou vallen.

Met dank voor de verleende plaatsruimte,

p.fr. B. A. Schipper O.P.

NIEUWS VAN OVERAL

IDEOLOGISCH REVEIL IN DE SOVJET-UNIE.

De partij opnieuw No. 1.

De intensieve ideologische hervormingen, die de laatste weken in de Sovjet-Unie zijn doorgevoerd, hebben de autoriteit van de communistische partij in alle phasen van het leven in Rusland hersteld. Zowel de litteratuur, het toneelleven, de bioscoop, de industrie als de landbouw zijn alle door de uitgevaardigde decreten getroffen.

De doeleinden van de partij en haar ideologie, waarin tijdens de oorlog een zekere verslapping was ingetreden zijn opnieuw met alle kracht naar voren geschoven. In boeken, tijdschriften, toneelstukken en films behoort de nadruk te worden gelegd op de huidige Sovjet-maatschappij. Het is wel niet verboden om geschriften van classieke en moderne buitenlandse schrijvers te publiceren, doch het voornaamste doel moet zijn om het Sovjet-volk ideologisch op te voeden, zo wordt in de decreten gezegd.

Dit geldt echter niet alleen betrekking tot de huidige economische problemen staat de partij voor de volksopvoeding, ook met op het ideologische standpunt. Het stelsel van de collectieve boerderijen, dat maarschalk Stalin gemaakt heeft tot de hoofdpijler van de voedselvoorziening van de Sovjet-Unie dient tevens op ideologische gronden geëxploiteerd te worden.

SCHEURING ONDER CHINESE COMMUNISTEN.

Meer en meer tekenen beginnen het vermoeden te rechtvaardigen, dat een scheuring onder de Chinese communisten op handen is. Het is duidelijk geworden, dat zij zichzelf op politiek en op militair terrein hebben overschat. De regeringstroepen hebben de laatste tijd in het Zuiden belangrijke successen geboekt en de communistische militaire leiders schijnen al op zoek te zijn naar een zondenbok. Verplicht trekken voor de nationalisten zij openlijk toe, doch manier, die wijlen Hitler toe te passen: zij spreken het „betrekken van nieuwe tegische stellingen".

Nederland acht herstel van Duitslands economie noodzakelijk voor eigen heropbouw

Jonkman praat per radiotelefoon met Van Mook

Gezamenlijk Nederlands - Indonesisch propagandabureau beraamd

HERSTEL DUITSE ECONOMIE NOODZAKELIJK.

De Nederlandse delegatie op de gezamenlijke Nederlandse en Britse industrie-conferentie verklaarde dat het restaureren van de vóór-oorlogse Duitse economische structuur op grote schaal nodig is voor de Nederlandse voorspoed in het biezonder en de voorspoed van de wereld in het algemeen. Dit herstel zal echter moeten plaats hebben onder de nodige voorzorgen dat er geen oorlogsbedrijven uit kunnen groeien (Londen, Aneta, 21.10).

ALDEWERELD BIJ INTERNATIONALE BANK.

Drs. S. Aldewereld van de Nederlandse Ambassade is benoemd tot assistent van de thesarier van de Internationale Bank van heropbouw. De heer Aldewereld was destijds secretaris van de Curaçaose deviezen-commissie en financieel assistent van den directeur van de Economische Missie voor Nederlands Indië, Curaçao en Suriname (Washington, Aneta, 19.10).

OUD - MINISTER VAN DEN BROEK ZIEK.

De Gezondheidstoestand van den vroegeren Minister van Financiën J. van den Broek, die reeds sedert enige tijd lijdende is, is zorgwekkend (Den Haag, Aneta, 19.10).

HET PAPIERTEKORT.

De Nederlandse drukkerijen hebben het volgende jaar, volgens een radiorede van den heer J. Ter Stege, dirtcteur van het Rijksbureau van Papier — 75.000 ton papier meer nodig. De campagne die op het ogenblik gevoerd wordt om gebruikt papier te bewaren heeft per maand 4500 ton opgebracht.

Deze hoeveelheid zou kunnen verdubbeld worden indien ieder stukje papier gebruikt in plaats van vernietigd werd. Hij verklaarde dat men in Nederland ongeveer 150.000 ton papier gebruikte gedurende het afgelopen jaar alleen voor kranten tijdschriften en boeken (Den Haag, Aneta, 19.10).

KLM NAAR BUENOS AIRES.

Vrijdag namiddag is het KLM-toestel „Friesland" van Schiphol naar Buenos Aires vertrokken met 41 passagiers aan boord (Amsterdam, Aneta, 19.10).

EERSTE VERSLAG.

Minister Jonkman heeft aan de leden van de Tweede Kamer als vertrouwelijke inlichting afschriften van het eerste verslag van de Commissie-Generaal verstrekt (Den Haag, Aneta, 21.10).

DEN HAAG — BATAVIA.

Maandag werd de radiotelefonische verbinding tussen Den Haag en Batavia hervat met een gesprek tussen Minister Jonkman en Dr. H. J. van Mook (Den Haag, Aneta, 19.10).

Indonesië.

MECHANISATIE IN INDISCHE RIJST-PRODUCTIE.

Dr. M. J. Dijkman, van het Departement van Landbouw van de Nederlands Indische Regering maakte Vrijdag bekend, dat men in Mei te Oelolo op Timor beginnen zal met een gemechaniseerde rijstproductie.

Hij zeide ook dat eerst na 1947 rijstuitvoer zal kunnen plaats hebben, maar dat Timor tegen het einde van dit jaar voldoende eigen productie heeft.

Te Oelolok zal men na uitgebreide onderzoekingen van het departement van Landbouw voor het eerst de mechanisatie rijstproductie toepassen (Batavia, Aneta, 19.10).

TROEPEN ARRIVEREN TE TANDJONG PRIOK.

3.000 Man van de 7 December divisie kwamen Zaterdag te Tandjong Priok aan met de Boissevain (Batavia, Aneta, 19.10).

GEZAMENLIJK PROPAGANDABUREAU.

Zaterdag vernam Aneta dat het voorstel om een gezamenlijk Nederlands Indonesisch propagandabureau op te zetten om de geëigende atmospheer die noodzakelijk is voor de onderhandelingen, te verzekeren voorgelegd zal worden aan de plenaire zitting. Lord Killearn kwam Zaterdag uit Singapore aan om de zitting van Maandag voor te bereiden. Deze zitting werd voorafgegaan door een bijeenkomst van de gezamenlijke wapenstilstands-commissie (Batavia, Aneta, 19.10).

INDISCHE RUBBER-UITVOER.

In de eerste 9 maanden van 1946 is voor een waarde van 16 millioen dollar Nederlandse Indische rubber uitgevoerd vooral naar de Verenigde Staten (Batavia, Aneta, 21.10).

Suriname

TERUG.

Met de „Stuyvesant" keerde in Suriname terug de heer A.J.C. Alberga, de laatste man van de statendelegatie. Hij werd verwelkomd door den Voorzitter der Staten den heer F.H.R. Lim Apo en de Gouvernement Secretaris, den heer H. Kleine en echtgenote. Ook kwam aan de heer H. J. de Vries, lid van de Raad van Bestuur.

NIEUWE NOTARIS.

De heer Johann de Miranda is benoemd tot Notaris in de plaats van zijn vader, de heer Achmed Th. de Miranda.

GEBREK AAN BOUWMATERIALEN.

Surinaamse aannemers en timmerlieden hebben thans te worstelen met een groeiend gebrek aan cement, spijkers enz., deelt „De West" mede.

Voor fantastische prijzen kunnen zij alleen op de zwarte markt in beperkte mate komen aan het nodige materiaal.

WORDT DE „GOSLAR" OPGERUIMD?

Van den heer C. 't Hart, vertegenwoordigen van de Nederlandse Maatschappij voor Havenwerken N.V., vernam „De West", wordt in Suriname verwacht de heer Johan Romeyn duik-expert.

De heer Romeyn zal een onderzoek instellen op welke wijze de wrakken van de „Goslar" en de „Albina" kunnen worden opgeruimd.

De Heer en Mevrouw
W. v. Dijk - Evers
geven met grote blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon
Theo
St. Elisabeth Gasthuis 19 October 46

„SURINAME KRIJGT ZIJN DEEL".

Gisteren werd het stuk onder deze kop niet geheel afgedrukt. Wij herhalen het dus heden in zijn geheel:

Onder bovenstaand kopje publiceert De Stethoscoop, orgaan van het Surinaamse Studentencorps, een stuk over de tegenstanders der (sic!) vooruitgang.

De naam van den schrijver staat er niet bij, maar behalve des schrijvers taalkundige kennis is er meer zwak. Suriname krijgt zijn deel in de vorm van een dom stuk, dat De Stethoscoop ontsiert. Het blad bevat steeds goede stukken.

Het blad ziet de Katholieke Kerk blijkbaar als oorzaak van gebrek aan vooruitgang voor Suriname. „De Katholieke Kerk probeert zo goed als elke wetenschap te remmen in haar vooruitgang. Onder haar volgelingen zijn er enkelen die zich weten vrij te maken van de klemmende banden en zij praesteren iets...... anderen zien in elken onderzoeker een zondaar die het waagt God's (sic!) wondere wegen te ontdekken...... De bijbelverdedigers der katholieken laten het meestal niet bij de wetenschappen, die de bijbel kunnen raken. Alle wetenschappen medische, chemische, psychische e.d. worden aangevallen. Als drijfveer voor elke vooruitgang in deze vakken geven zij aan: nieuwsgierigheid en hoogmoed.

Dit artikel is geen symptoom van antikatholicisme. Daar is het te dom voor. Om anti-katholiek te zijn moet men ten minste iets van het katholicisme afweten. Dat doet de schrijver van dit artikel niet, anders zou hij weten dat het overal ter wereld de katholieken niet de minsten zijn geweest in de natuurwetenschappen en de geneeskunde. De schrijver bedoelt met zijn stuk een artikel in Spectrum, waarvan hij zegt, „dat elke student de meeste argumenten kan ontzenuwen". Dit doet de auteur evenwel niet. Had hij dat maar gedaan. Ieder erkent 's mans recht om zijn ideeën over het darwinisme of over de katholieke opvattingen te hebben. Mits die ideeën maar stroken met de werkelijkheid.

Wij stellen ons uiteraard buiten deze polemiek, signaleren haar slechts, omdat het ons spijt van een meestal goed geredigeerd blad als De Stethoscoop. Het doet toch naïef aan, om iemand in zijn polemiek te horen zeggen, dat de Paters in Suriname tegen wetenschap en techniek zijn, maar wel boeken lezen, kunstlicht gebruiken, pen en schrijfmachine bezigen, papier gebruiken en hun producten op een linotype laten zetten en afdrukken door persen, diedoor motoren worden aangedreven. „Is het nu duidelijk wat voor comfort de wetenschap en de techniek u geboden hebben in uw strijd tegen de wetenschap en de techniek?"

Er is ons nog meer duidelijk. Dat de schrijver, wiens stijl aan die van een schooljongen doet denken, geestelijk nog niet half gerijpt is. Misschien dat de auteur beter deed eerst zijn lesjes eens wat beter te leren.

UIT DE PERS

BIJ HET EINDE VAN DE PARIJSE VREDES-CONFERENTIE.

De Nationale Rotterdamse Courant (5/10) s van oordeel, dat de verwachtingen ten aanzien van deze conferentie niet al te zeer teleurgesteld zijn.

„Zoals men zich herinnert waren deze verwachtingen buitengewoon laag gesteld, niet alleen onder de kleinere bondgenoten, die in een vernederende adviserende positie waren gebracht, maar ook onder de meer verlichte kringen in de grote mogendheden zelf".

Er waren ogenblikken waarop het kon schijnen, dat uit de botsingen der meningen de waarheid in de zin van redelijkheid en billijkheid, geboren werd.

Maar daarvoor was zoals wij het al eens noemden een zekere bewustzijnsvernauwing nodig, namelijk ontoegangelijkheid voor hetgeen er in de buitenwereld geschiedde en voor het grondgebrek van dit hele beraad; de binding van de Grote Vier.

Zij waren nl. overeengekomen zich niets te zullen aantrekken van wat door andere bondgenoten alsnog ter sprake zou worden gebracht.

Zeer zeker waren er nog de zg. open quaesties, waaromtrent zij geen onderling besluit genomen hadden en zeer belangrijke onder deze, zoals Triëst en de vrije Donauvaart.

Het zal echter nog moeten blijken wat de mening der statenmeerderheid bij het eindberaad van de grote daaromtrent voor gewicht in de schaal legt.

Omtrent Triëst is men nog het meest tevreden, omdat daarover inderdaad een tweederden-meerderheid bereikt is. Maar het einde zal in ieder geval zijn, dat de gevonden regeling met de wapens zal moeten worden gehandhaafd en dat de zg. vrije stad voor onbepaalde tijd door Engelse en Noordamerikaanse troepen moet blijven bezet, omdat Zuid-Slavië van zijn kant gezegd heeft, zich door die regeling niet gebonden te voelen en niet voornemens is zijn troepen aan gene zijde van de grens terug te trekken.

Het souvereine recht van een kleinere natie wordt hier op bedriegelijke wijze tot uiting gebracht.

Ieder weet al wel, dat het hier in werkelijkheid om een conflict tussen de grote landen en hun invloedsspheren gaat.

Op deze wijze dragen de groten de kiemen van het verderf in hun zg. overeenkomsten mee.

Deze overeenkomsten missen de werkelijke gemeenschap van wil. München zal voor alle tijden er het classieke voorbeeld van blijven. Zij zijn bedenkelijker dan gebrek aan accoord, omdat zij onder de schijn van overeenkomst de kiemen van het conflict in zich dragen.

In de Haagse Post (5/10) citeert Diplomaticus in dit verband de Triëst-quaestie als een voorbeeld van het feit, dat de overwegingen der grote dikwijls verband houden met problemen, welke hun schaduw werpen over alle discussies.

Verschillende invloedrijke delegaties zijn er van overtuigd dat in het algemeen een accoord met Sovjet-Rusland naar verhouding gemakkelijk zou zijn, indien dit land ook maar de minste garantie had genoegdoening te verkrijgen omtrent punten die niet tot de agenda der conferentie behoren nl. het probleem van de Dardanellen en het vraagstuk van de Donau.

Maar de grote Westerse mogendheden wensen het zee-engten-probleem niet uitsluitend door Sovjet-Rusland en Turkije te zien geregeld.

Al erkent een ieder dat het verdrag van Montreux, waardoor allereen Turkije als bewaker van de Bosporus werd aangesteld, moet worden gewijzigd; al zijn allen het er over eens, dat Rusland het recht heeft directe deelneming in de controle over de Dardanellen te eisen; toch weigeren de regeringen van Washington, Londen en Parijs zich, uit de onderhandelingen over dit onderwerp te laten „wegdrukken".

Hetzelfde geldt van het nieuwe statuut voor de Donau.

Moskou wenst, dat slechts de oeverstaten recht van spreken zullen hebben en speciale rechten in het algemeen zullen genieten, weke hun volgens de mening van het Kremlin door hun feitelijke „buurschap" aan de Donau toekomen.

Washington, Londen en Parijs zijn het er mee eens, dat de oeverstaten speciale voordelen mogen genieten.

Maar zij zijn vastbesloten de vrijheid van scheepvaart op de Donau voor iedereen te waarborgen. Zij zijn even scherp gekant tegen een exclusief Duitse Donau (de wens van Hitler) als tegen een exclusief Russische Donau (de wens van Stalin)". vloeiende uit deze regeling.

Missie Nieuws

ALGEMEEN OVERSTE DER FRATERS OP KOMST.

Heden is uit Nederland met het ss. „Boskoop" de Eerwaarde Frater Prudentius, Algemeen Overste der Fraters van Tilburg, naar Curaçao vertrokken voor een visitatie. De Algemeen Overste wordt vergezeld door Frater Petrus Canisius, Onderwijs-Assistent, en Frater Johannes, Econoom Generaal. Na verblijf van enkele weken op Curaçao zullen de Fraters naar Nederland terugkeren.

FRATERS NAAR SURINAME.

Met het ss. „Cottica" dat op 31 October uit Nederland vertrekt, zullen vier fraters naar Suriname vertrekken. Drie hunner waen op vacantie in Nederland, doch de vierde gaat voor het eerst ter versterking van de onderwijskrachten.

MOEDER VINCENTIA KOMT.

Naar wij vernemen bevindt Moeder Vincentia van het Zustershuis te Roosendaal zich thans in Suriname voor visitatie. Over een maand zal naar Curaçao komen.

ZIJDEPRODUCTIE OP DE BOVENWINDSE EILANDEN.

Op St. Vincent, één van de Britse Bovenwindse eilanden, zijn ter inleiding van een zijde-industrie moerbeibomen aangeplant, nadat een op de Bahama eilanden genomen proef zeer geslaagd was.

LIGA-BIJEENKOMST IN ST. ANNAKERK.

Maandagavond jl. werd voor ongeveer 200 mannen van de Parochie van St. Anna, onder wie zelfs de eerste parochiaan, Zijne Excellentie de Gouverneur niet ontbrok, een conferentie gehouden ter voorbereiding van de Algemene Heilige Communie der mannelijke parochianen, op het Feest van Christus-Koning aanstaande Zondag.

De conferentie werd gehouden door den bekenden predikant, Pater Ph. Offermans O.P., die met grote overredingskracht de drie redenen ontwikkelde, waarom Christus Koning is, nl. omdat Hij ons geschapen heeft, en verlost en omdat Hij onze heiligmaker is. Bovendien heeft Hij zijn koninkrijk van alle wapenen voorzien, om het te beschermen tegen de aanvallen van den duivel, welke aanvallen in de vorm van anti-clericalisme juist in deze dagen zo hevig zijn, ook onder ons op Curaçao. Onder deze wapenen zijn de Biecht en de Communie wel de voornaamste en hij wekte zijn toehoorders daarom op allen aan de algemene biecht en Communie deel te nemen.

De Algemene Heilige Communie zal plaats hebben onder de Heilige Mis om 6 uur Zondag as.

HEROPENING COLOMBIAANSE SMARAGDMIJNEN.

In 1938 heeft de Colombiaanse regering wegens overproductie de smaragdmijnen van Muzo en Coscuez doen sluiten. Deze staatsbedrijven brachten niets meer op en veroorzaakten grote onkosten.

Het Ministerie van Mijnbouw had, sedert de stopzetting der mijnen, bij de Banco de la Republica een partij, gedeeltelijk geslepen, smaragden ter waarde van 1.200.450 dolarl in deposito liggen. Op 15 Juni 1945 had de regering genoemde bankinstelling gemachtigd de partij smaragden te verkopen. In Juli 1946 is een nieuw contract met de Banco de la Republica gesloten, krachtens hetwelk tot het heropenen van de mijnen wordt overgegaan en de opdracht tot het t, koop aanbieden van de partij resterende smaragden wordt hernieuwd.

In verband hiermede heeft de Colombiaanse Raad van State onlangs bedoeld contract herzien en aangevuld met de bepaling, dat het slijpen van de smaragden bij voorkur in Colombia zelf dient te geschieden, teneinde het slijpen tot een nationaal bedrijf te maken.

Van de in 1939 na de sluiting der mijnen te koop aangeboden smaragden zijn tussen 15 en 30 Juni 1945 nagenoeg alle stenen verkocht en bleven er slechts 33 smaragden over, welker waarde geschot wordt op pesos 8.715.50. De staatsbank heeft het recht de smaragden in ruwe staat van de hand te doen, indien dit wenselijk zou zijn.

OPEL-FABRIEKEN.

Het eerste serieproduct van de Opel-fabrieken in Duitsland na de oorlog — een 1½ ton vrachtwagen — is afgeleverd. De prijs varieert van 6.500 tot 7.000 R.M. Voorlopig zullen 150 vrachtwagens per maand worden geproduceerd; deze productie zal tot 400 à 500 stuks worden opgevoerd.

Curaçao

KAPITEIN LOSCHER OP BEZOEK.

Op het ogenblik brengt Kapitein R. Loscher, hoofd van de brandweer van Caracas, een bezoek aan Curaçao. O.a. zal hij onze brandweer-inrichting in ogenschouw nemen en morgenochtend om 9 uur een oefening van onze brandweer aan het Waaigat gadeslaan.

Mr. J. J. Oyevaar over:

De opbouw van Nederlands nationale scheepvaart

„Thans definitief in oorlogs schade voorzien"

Wien onze nationale scheepvaart na aan het hart ligt, — en dat zijn er toch altijd nog talloos velen — zal het goed doen te horen, dat het herstel van de Scheepvaart op de goede weg is, aldus „Het Commentaar". Eén enkel eenvoudig cijfer kan dat duidelijk maken en dat is, dat in 60% van het gehele oorlogsverlies der Nederlandse koopvaardij, dat is in 914.000 ton, thans reeds definitief voorzien is. Dat is de vrucht van de gezamenlijke inspanning van de Regering en van de rederijen.

Vier klassen.

In de eerste plaats is er de „Schilders"-klasse: Rembrandt, Jan Lievens, Vermeer, Pieter de Hoogh, Aart van der Neer, enz. enz., bij elkaar 162.000 ton. Deze namen zijn hard bezig te verdwijnen. Dat zijn de schepen, die de Regering in oorlogstijd had gekocht om te dienen tot vervanging van verloren gegane schepen. Een oorlogsschaderegeling is intussen uitgewerkt, waarin de Rijksbijdrage, de credietverlening en de eigen reders-bijdrage in de vervanging van een bepaalde categorie in de oorlog verloren schepen is vastgesteld.

Het interessante van die regeling is, dat, ondanks het feit, dat nieuwe aanbouw thans veel duurder is dan vóór de oorlog, er nu natuurlijk nieuwe schepen worden gebouwd in plaats van schepen, die gemiddeld voor de helft waren afgeschreven, dat ondanks dat feit evenzovele tonnen scheepsruimte vervangen zullen worden als er verloren gingen.

Onder die regeling zijn en worden de schilders-schepen overgedragen aan de rederijen en krijgen zij weer de oude namen, zoals Delfshaven, Maasland, Alchiba, Britsum enz. enz. In dezelfde adem kunnen worden genoemd de door Nederland in Oost en West prijsgemaakte schepen.

De tweede serie, groot circa 82.000 ton, is de provincie-klasse. Dit zijn de 10 zg. C3-schepen, die de Regering in oorlogstijd in de V.S. heeft laten bouwen: dure maar fraaie lijnschepen, overgedragen aan of bestemd voor de vier grote lijnrederijen: Verenigde Nederlandse Scheepvaart Mij., Nederland, Rotterdamse Lloyd, en Holland Amerika Lijn.

Drie provincies moeten er nog komen; die zijn vóór het einde des jaars gereed: de Utrecht, Zeeland en Holland. Eén dezer schepen zal de eer genieten, door Admiraal Nimitz ten doop gehouden te worden.

De derde serie, is de serie schepen, waaraan de namen van door den vijand geteisterde plaatsen of streken: Arnhem, Grebbeberg, Overloon, Hedel, Nijmegen en dergelijke, werden gegeven. Deze namen zijn gekozen voor de schepen, die de Duitsers bij wijze van herstelbetaling aan Nederland hebben uitgeleverd. Vele dezer schepen zijn reeds in Nederland aangekomen; sommige zijn al in de vaart, maar andere moeten eerst duchtig onder handen genomen worden vóór er iets mee te doen is.

Dat dit op den duur een belangwekkende aanwinst van de Nederlandse Koopvaardijvloot zal zijn, kan van de meeste dezer eenheden niet gezegd worden. Niet, dat wij er zoveel slechter afgekomen zijn dan andere landen, die op deze manier Duitse schepen kregen: dat niet. Maar het was over het algemeen niet veel moois, en wij hebben het meer gezocht in een aantal eenheden van kleiner formaat, omdat hier onze verliezen het grootst, de vervanging — althans op korte termijn — het moeilijkst is, en wij hebben daarbij niets dan medewerking ondervonden, vooral van onze Noordamerikaanse, Engelse en Noorse scheepvaart-vrienden. Naar gelang deze schepen in het scheepspark van de rederijen overgaan, in dit geval vooral de K.N.S.M. die in de categorie der kleinere schepen zo zeer geleden heeft, en enkele korte vaartrederijen, zullen de nieuwe namen weer vervangen worden door de oude, waarop die rederijen het „copyright" hadden.

De vierde serie betreft de Liberty-schepen, die de Nederlandse Regering op dit ogenblik in Amerika aankoopt. Er worden ook Victory-schepen, zg. C1-schepen e.d., in de V.S. gekocht; mèt de Liberty's totaal een 308.000 ton. Deze Victory's enz. gaan terstond in eigendom van de rederijen over; maar de Liberty's zijn, en zullen aanvankelijk wel blijven: Regeringsschepen.

In de namen dezer Libertyschepen zal de herinnering herleven aan grote mannen uit ons Vaderlands verleden. Vele namen zijn reeds vastgesteld: Leeghwater, Anthony Leeuwenhoek, Hugo de Groot, Boerhaave, Spinoza, Erasmus, Simon Stevin, Egmond, Nicolaas Witsen, Thorbecke, Lely, Lorentz, Zeeman, Van der Waal, Van 't Hoff, Hugo de Vries, Moolengraaff, Kamerling Onnes, Valerius, Hemony, Bredero. De Victory-schepen e.d. krijgen natuurlijk direct de namen der rederijen waar zij bij komen.

In die aankoop van Liberty's en Victory's dus — er is ook een grote tanker bij — begint nu juist dezer dagen schot te komen. De aflevering in Amerika is reeds begonnen en vóór het jaar om is, is het vermoeden gewettigd, dat wij zeker een 20-tal van dergelijke flinke vrachtschepen rijker zijn.

De nieuwbouw.

Hiermede is nu $^2/_3$e, ± 600.000 ton, van de geprogrammeerde 900.000 ton vlootuitbreiding verantwoord. De overige 300.000 ton is nieuwe aanbouw in diverse stadia van gevorderdheid — soms zijn het nog slechts opdrachten. Deze nieuwbouw geschiedt ten dele in opdracht van de Nederlandse en van de Indische Regering, ten dele in opdracht van de rederijen. Het grootste deel van deze orders is in Nederland geplaatst; de rest wordt in de Verenigde Staten, Engeland en Canada gebouwd, en een paar schepen van het kleinere type in Italië.

Die nieuwbouw baart ons wel enige zorg. Eigenlijk gaat het hier om twee gezichtspunten, die met elkaar in strijd zijn. Het eerste gezichtspunt is, dat Nederland behoefte heeft aan scheepsruimte nú; het tweede is dat onze gerenommeerde qualiteitsvloot moet uitgebreid worden met gespecialiseerde optimale schepen voor een bepaald emplooi ingerichte schepen. Die zijn niet op de markt te koop, en dat was nog niet zo erg, als de levertijden maar niet zo lang of zo onzeker waren.

Maar de hele wereld bouwt schepen. Tengevolge van de enorme wereldbehoefte worden bestellingen van grondstoffen, halffabrikaten en onderdelen slechts gedeeltelijk en met vertraging geleverd. Voor onze scheepsbouw is thans bijv. hout een moeilijk artikel, temeer waar de scheepsbouw dit artikel met Heropbouw moet delen. Dat alles vertraagt de aanbouw van nieuwe schepen, en het opkalefateren van in de oorlog „uitgevaren" schepen.

Uitbreiding nú.

Het komt eigenlijk hierop neer; het programma van de meest wenselijke vlootuitbreiding vereist: afwachten tot de scheepsbouw wat meer adem krijgt en beter in de materialen zit, en tot de prijzen wat „ingeklonken" zijn; daarentegen vereist het schreeuwend scheepsruimte-tekort op dit ogenblik: uitbreiding nú, hoe dan ook. Er wordt geprobeerd zo goed mogelijk tussen deze beide klippen door te zeilen, maar het is niet te ontkennen, dat dit laatste: scheepsruimte nú, het moet winnen van de afwachtende politiek. Dat is niet alleen, omdat een reder nu eenmaal graag zal willen profiteren van een gunstige conjunctuur — zoals die thans op de scheepvaartmarkt bestaat — hoewel de geschiedenis leert dat er meer slechte dan goede jaren zijn, zodat het een levensvoorwaarde voor een rederij is, in de enkele goede perioden „de bus niet te missen". Maar — daar gaat het niet alleen, en zelfs niet voornamelijk om.

Het is het algemeen belang dat direct bij aanvulling van het scheepspark gebaat is, omdat de scheepvaart de deviezenkruk is van onze nationale economie. Hoe meer schepen, hoe meer deviezen — bespaard omdat we minder vracht in vreemde munt voor onze grote importen behoeven te betalen, of verdiend omdat wij voor andere landen varen; dat is om het even.

Geen regeringsvloot.

En zo verklaart dit de actieve rol, die de Regering met betrekking tot aankoop van gerede schepen heeft gespeeld en nog speelt. In de opsomming van zoëven zijn de Regeringsaankopen en bestellingen genoemd: „schilders"-schepen, de „provincie"-schepen, en de „grote mannen"-schepen. Maar dat betekent natuurlijk niet dat het moet, hoezeer wij ons beren. De schilders en de provincies zijn al naar scheepvaartmaatschappijen over; de geteisterde gebieden (ex-Duitse) schepen gaan thans over. Alleen de Liberty's (de grote mannen) niet. Deze worden aan de rederijen verhuurd, tot tijd en wijle hun qualiteitsvloot weer op peil is.

Wij breiden dus uit, en wij blijven voorlopig nog uitbreiden, omdat het moet, hoezeer wij ons bewust zijn van de consequenties daarvan voor de structuur van de Nederlandse koopvaardijvloot.

Plechtanker van welvaart.

En zo zullen wij over een paar maanden — als wij voor rampen die met de oorlog niets uitstaande hebben, zoals onlangs het vergaan van de „Meerkerk" of tegenslagen als het inbrand vliegen van de „Boschfontein", gespaard mogen blijven — beter paraat zijn tegenover de ontzaggelijke eisen, die aan onze koopvaardijvloot worden gesteld. Hoevelen, of hoe weinigen beseffen, wat er van de vervulling van die eisen afhangt.

Het staat zo eenvoudig in de krant, het berichtje: „het huidig broodrantsoen is gegarandeerd tot dan en dan". Er staat niet bij, dat dat alleen maar kan, als de scheepvaart het graan zal kunnen aanvoeren, en op tijd zal kunnen aanvoeren. En het gaat niet alleen om graan. Het gaat om kolen, graan en hout van Noord-Amerika; hout, fosfaat, koloniale producten uit West-Indië; nitraat uit Chili; graan, huiden, koffie en cacao uit Zuid-Amerika; hout van de Baltic; fosfaat en erts uit Spanje, Noord-Afrika, Noorwegen; allerhande producten uit Zuid-West- en Oost-Afrika, Brits Indië, Australië en Oost-Azië, en last but not least de toenemende import van copra, rubber en diverse andere producten uit Nederlands-Indië.

Bij het horen noemen van die producten en van de windstreken waar zij vandaan komen, voelen wij allen weer iets van de romantiek van de zeevaart. Ondanks de belangstelling op zo velerlei gebied, zal het hart van het Nederlandse volk warm blijven kloppen voor de zeevaart, die onopvallend waar zij vandaan komen, voelen plechtankers van onze nationale welvaart is en zal blijven.

ADRES DER REDACTIE.

In verband met het voorgenomen vertrek van onzen hoofdredacteur verdient het aanbeveling er nu reeds mede te beginnen stukken, die voor de krant bestemd zijn, niet op naam van den heer Hartog te adresseren, maar „Aan de Redactie van Dagblad Amigoe di Curaçao".

NO. 78.

De heer Bosch Reitz is een vlot en kundig man. Hij heeft lange tijd een zeer goede leiding aan zijn bedrijf gegeven en hij bezit die deugd, welke velen missen: vatbaarheid voor critiek.

Gisteren meldde de heer Bosch Reitz ons, dat de lantaarns in de Consciëntiesteeg brandden. Men had het euvel inderdaad te laat gemerkt en kon toen niet meer repareren, omdat het avond werd en Zondag volgde. Is dit de regel bij de Gasmaatschappij, dan dient opgemerkt te worden, dat dit een verkeerde regel is, want straatverlichting in onze steegjes is om verschillende redenen zo iets dringends, dat elke stoornis hier steeds terstond moet worden hersteld. Het is ermede als met de brandweer. Voor verschillende dingen, zoals ~~electriciteit~~, post e.d. geldt maar één regel: ononderbroken arbeid (in ploegen natuurlijk en op Zondagen alleen het hoogst nodige).

Overigens kunnen wij den heer Bosch Reitz van een zuivere consciëntie vertellen, dat de lantaarn in de Consciëntiesteeg die nr. 78 en schuin naast de Gasmaatschappij staat bij de Schoolstraat draagt gisteravond niet brandde. Of er meer niet aan waren, weten wij niet, want wij zijn de gribus niet verder in gegaan.

SURINAAMSE PIANISTE OP KOMST.

Het Bestuur van J.P.F. schrijft ons:

Zoals uit de advertentie blijkt, zullen de Arubaanse en Curaçaose kunstkringen de Surinaamse Pianiste Majoie Majary aan kunstminnend Curaçao presenteren. U zult zich wellicht afvragen, wie deze artiste wel is. In Suriname geboren bleek reeds vroeg haar biezondere aanleg voor de piano, waarna haar ouders haar naar Nederland stuurden voor een degelijke opleiding. Na aan het Conservatorium te Amsterdam gestudeerd te hebben onder leiding van Mej. Nelly Wagenaar, en het einddiploma „cum laude" te hebben behaald, zette zij haar studies voort onder leiding van Jaap Spaanderman (piano) en Cornelis van Dokkum (compositie).

Van haar zijn dan ook reeds verscheidene liederen in druk verschenen. Vaker reeds is ze voor de radio opgetreden, terwijl ze ook in Nederland concerteerde, o.a. een piano-concert met het Concertgebouw-orkest te Amsterdam. Haar nieuwe compositie „Ballet-Hindou" op Hindostaansemotieven van Groot-orkest en ballet, heeft zij juist voltooid. Het piano-arrangement staat op het hier te geven programma. De première ervan zal in Januari 1947 te New York plaats vinden. In Venezuela heeft zij reeds diverse concerten gegeven, die, naar de recensies van „El Pais" en „La Esfera", zeer gewaardeerd werden.

Het wordt door JPF en „Suriname" onder wier auspiciën de concerten te Curaçao en Aruba plaats vinden, zeer op prijs gesteld, dat de Arubaanse en Curaçaose Kunstkringen, de organisatie van de concerten te Oranjestad en Willemstad op zich hebben willen nemen. Dat de Surinaamse gemeenschap van deze gelegenheid, een Surinaamse artiste te horen, een dankbaar gebruik zal maken, behoeft nauwelijks gezegd te worden. Ook voor de niet-Surinaamse gemeenschap bestaat evenwel gelegenheid de concerten bij te wonen.

Het programma te Oranjestad is gelijk aan dat te Willemstad en omvat o.a. Sonate op. 2 van Beethoven, Valse en Nocturne van Chopin, Rhapsodie no. 12 van Liszt, Ballet Hindu van Hajary, Preludes van Rachmaninov, Danses Roumaines van Bartok en Asturias en Seguidillas van Albeniz.

Het concert te Oranjestad vindt plaats op 29 October, dat te Willemstad op 30 d.a.v. De leden van J.P.F. en „Suriname" gelieven hun kaartjes in hun Clubgebouw te kopen.

VERKEERS-ONGEVALLEN.

In de week van 14 t/m 20 October:

Een aanrijding had plaats op de weg naar Montagne ter hoogte waar de weg naar New Port op de weg naar Montagne uitmondt tussen een autobus en een motorvrachtrijtuig, waardoor de autobus aan de rechterachterzijde ernstig werd beschadigd.

De bestuurder van de autobus wilde van de weg naar New Port uit de weg naar Montagne oprijden in de richting van de weg naar Caracasbaai. Op het moment dat hij de uitmonding was genaderd, naderde er uit tegenovergestelde richting een motorvrachtrijtuig met grote snelheid.

De bestuurder van de autobus, niet vermoedende waar op het motorvrachtrijtuig naar toe wilde rijden, stuurde naar de voor hem linkerzijde van de weg, met het gevolg dat het motorvrachtrijtuig die de weg naar New Port opreed, de autobus aan de rechterachterzijde aanreed en ernstig beschadigde.

De bestuurder van een personenauto reed op de weg naar Caracasbaai door een aan de voor hem linkerzijde van de weg gelegen afrastering heen, waardoor de auto aan de voorzijde licht werd beschadigd.

De bestuurder van de personenauto moest plotseling remmen voor een kind dat vlak voor de auto de weg overstak.

Op de Rodeweg ter hoogte van Martijn had een aanrijding plaats tussen een watervrachtwagen en een personenauto, waardoor de ~~personenauto werd be~~schadigd. Nadat de personenauto door de watervrachtwagen was aangereden en terzijde van de weg was geplaatst, werd deze enige ogenblikken later weer aangereden door een huurauto.

Oorzaak: Gladheid van de weg.

Een lichte aanrijding had plaats op de Rodeweg ter hoogte van Van Wilpen tussen twee vrachtwagens, waarbij een der vrachtwagens licht werd beschadigd.

De bestuurder van een der vrachtwagens die achter de andere stilstond, wilde deze voorbij rijden, doch week niet voldoende naar links uit, met het gevolg dat hij met de rechtervoorzijde van de laadbak van de vrachtwagen tegen de linkerachterzijde van de andere vrachtwagen aanreed.

Een lichte aanrijding had plaats in de Bredestraat ter hoogte van de stationneerplaats voor huurauto's (P.Z.) tussen een huurauto en een wielrijder, waardoor het rijwiel werd beschadigd.

De wielrijder die van de brug kwam aangereden, lette niet op toen een huurauto de standplaats verliet.

Aan de voet van de Berg-Altena op het Julianaplein had een aanrijding plaats tussen een personenauto en een autobus, waardoor beide auto's licht werden beschadigd.

Onvoorzichtigheid en onoplettendheid van beide bestuurders der betrokken motorrijtuigen.

Een aanrijding had plaats in de Bredestraat (P), ter hoogte van Spritzer en Fuhrman tussen een autobus en een personenauto, waardoor de personenauto werd beschadigd aan het rechtervoorspatscherm.

De bestuurster van de personenauto reed te dicht achter de autobus.

Op de weg naar St. Rosa vond een verkeersongeval plaats, waarbij de bestuurder van een personenauto, aan de voor hem rechterzijde, van de weg afreed en tegen een paal van ~~het electrische lichtnet aanbotste~~. De auto werd aan de voorzijde ernstig beschadigd.

De bestuurder van de personenauto werd verblind door een tegenligger.

Op het Brionplein vond een lichte aanrijding plaats tussen een Noordamerikaanse vrachtwagen en een personenauto, waarbij de personenauto aan de linkervoorzijde werd beschadigd.

De bestuurder van de Noordamerikaanse vrachtwagen reed tijdens het voorbijrijden van de stilstaande personenauto te dicht daar langs, met het gevolg dat de vrachtwagen met de rechterzijde tegen de linkervoorzijde van de personenauto aanreed.

Communisten in China

Het conflict met de Kuomintang

In Greens „Story of China's revolution", waarin de schrijver uitvoerig spreekt over de geschillen tussen de Chinese communisten en de nationale regering, zegt hij, dat onder den nationalen leider Sóen Yat Sen — voorganger van Tsjang Kai Sjek — al werd deze dan ook vaak schaakmat gezet door den Rus Borodin, „het toch nog mogelijk was te zeggen, dat de Kwomintang (de Chinese nationale volkspartij) aan de communistische partij had toegestaan met haar samen te werken.

Na zijn dood was het een tijd lang de vraag, of de communistische partij wel aan de Kwomintang zou vergunnen te blijven bestaan."

Beide bewegingen beweren weliswaar dat zij de drie volksbeginselen van Soen Yat Sen aanvaarden. Doch de Kwomintang verwijt den communisten, dat deze het principe van de nationale eenheid (het eerste) verloochenen „door een staat in de staat te handhaven, te machtig om door de centrale regering te worden gecontroleerd", terwijl de communisten van hun kant aan de Kwomintang ten laste leggen, „dat deze het derde beginsel, nl. dat omtrent de verhoging van de levensstandaard, met voeten treedt".

De twist nu tussen de Kwomintang en de communisten is in de loop der jaren niet bijgelegd. De „Times" van 21 Juni wijdt een artikel aan de breuk tussen beide richtingen. In 1943 was de toestand zo gespannen, dat de communisten troepen terugtrokken van het Japanse front, omdat zij vreesden, dat de centrale regering een leger concentreerde rondom het gebied van Yenan, dat onder communistische controle staat. Men slaagde er toen in, het gevaar van een burgeroorlog af te wenden, en nadat het Kwomintang-congres in November 1943 zich met het vraagstuk had bezig gehouden, werd althans een begin gemaakt met het oplossen van het conflict langs diplomatieke weg.

De leider der communisten Tsjoe En Lai verdedigde in een rede op 12 Maart 1944 het communistische ~~standpunt. besprekin~~gen volgden en ten slotte werden formele voorstellen gedaan.

„De communistische voorstellen bevatten drie algemene bepalingen, welke verwerkelijking eisen van democratie en burgerlijke rechten, vrijheid van partijvorming, het ontslaan der politieke gevangenen en plaatselijk zelfbestuur. Negen gedetailleerde eisen houden onder andere in, dat hoewel de communistische partij eigenlijk aanspraak maakt op het recht, 47 divisies op de been te houden van elk 10.000 man, zij bereid is zich te vergenoegen met ten minste vijf legers met in totaal 16 divisies, welke hun bevoorrading zouden moeten ontvangen van de centrale regering, hun billijk aandeel in de geallieerde hulp, terwijl ze in hun tegenwoordige gebieden zouden blijven. De 15 besturen van het „bevrijde gebied" en de grensstreek van Sjensi-Kansoen-Ningsja zouden door Tsjoenking, de centrale regering worden erkend. Van de centrale regering werd verlangd, dat zij de blokkade en de aanvallen op de communistische gewesten en legers zouden staken en een bepaald aantal politieke gevangenen zou vrijlaten. Ten slotte wilden de communisten vrijheid voor hun partijorganisaties en nieuwsbladen, ook in de provincies, die bestuurd werden door de Kwomintang, en beloofden ze van hun kant gelijke rechten aan de Kuomintang.

Voorts formuleerden zij klachten tegen de geheime politie, tegen het ophouden van voor Yenan bestemde geneesmiddelen, het belemmeren van de werkzaamheden der communisten en de requisitie van communistische radio-zenders. In sommige opzichten was het document vrij vaag. Het bevatte bijvoorbeeld geen bepalingen inzake het opperbevel over de 16 divisies der communisten.

De regering verwierp de communistische voorstellen en eiste volledig gezag over alle provincies, die de communisten beheerden, stopzetting van de politiek van landconfisquatie, opheffing van de sovjet-bestuursvorm en reorganisatie van het Rode leger als onderdeel van het centrale leger. Daartegen brachten de communisten weer te berde, dat vermindering van het communistisch leger tot 10 divisies (voorstel van de Kwomintang) en de plaatsing daarvan ter beschikking van de centrale regering ten gevolge zou hebben, dat de meeste bevrijde gebieden weer onder Japanse controle zouden komen. De communisten zeiden, niet van plan te zijn bevelen uit te voeren, die eerder hen zelf dan de Japanners zouden verzwakken. En daarop werden de onderhandelingen afgebroken.

Welke de verbindingen zijn, die er bestaan tussen de Chinese communisten en Moskou, is niet met zekerheid te zeggen; wel weet men, dat de Chinese minister-president Dr. Soeng vrijwel onmiddellijk na zijn aankomst in Tsjoengking uit San Francisco naar Moskou is vertrokken om daar besprekingen te voeren over het communistisch probleem in China.

Naar in de pers gemeld wordt, gelooft men, dat de Russen de Chinesen ministerpresident zullen duidelijk maken, dat zij zich niet zullen mengen in de Chinese binnenlandse aangelegenheden, maar dat de Sovjet-Unie bereid is, haar diensten aan te bieden om te bemiddelen inzake het conflict tussen de centrale regering en het communistisch bewind van Yenan.

GESLAAGD.

Voor de examens van de R. K. Bond van grote schrijvers „St. Genesius" slaagden voor machineschrijven op 18 October 1946: G. Conradus, A. Kelie, E. Oostburg, J. Tecla, S. Webster, E. Zegelaar, P. Rivera, M. Fabian, A. Perret-Gentil, M. Cassimir, E. Isenia, I. Oliviera, A. Ringeling, C. Wolfert, E. Muringen, P. Sjiem Fat, J. Camelia. Geëxamineerd werden 43 candidaten, afgewezen 26.

Stenografie 19 Oct. 1946: Nederl. Stenografie (Kantoor-stenograaf) Geëxamineerd 5 candidaten, afgewezen 5.

Engelse Stenografie (Kantoorstenograaf); Geëxamineerd 2 candidaten; Geslaagd: C. Winter, J. Hasselmeijer.